

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมนิทานไทใหญ่ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและศึกษาอัตลักษณ์ที่ปรากฏในนิทานไทใหญ่โดยใช้ทฤษฎี “พรมแดนทางชาติพันธุ์” ของ เฟรเดริก บาร์ธ โดยเน้นศึกษาอัตลักษณ์ทางสังคมทางด้านการเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม เรื่องวิถีชีวิต เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ กรอบคิดในการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของตัวละครที่ปรากฏในนิทานไทใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ทางสังคมที่ปรากฏในนิทานไทใหญ่ที่พบมากที่สุดคือเรื่องผีสาวเทวดา เนื่องจากเป็น ความเชื่อที่คนไทใหญ่นับถือสืบทอดกันมา รองลงมาคือเรื่องคติสอนใจ เรื่องความเชื่อและ พิธีกรรมเรื่อง ความเชื่อของคนไทใหญ่ เรื่องวิถีชีวิต เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี และ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เรื่องที่ปรากฏอัตลักษณ์ในนิทานน้อยที่สุด คือเรื่องการเล่น ฟันบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาของนิทานส่วนใหญ่กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับสังคม และรักษา สืบทอดอัตลักษณ์ของคนไทใหญ่ไว้คงอยู่คู่สังคมตลอดไป

The purpose of this study was to collect Tai folk tales in Mae-Ai District, Chiang Mai Province, compiling them in written form and to examine the identities appeared in folk tales basing on ethnic boundary concept of Frederic Barth by focusing on social identity in language, religion, tradition, custom, and social behavior. The instrument used in the study was a conceptual framework in analyzing the social identity of the characters in the Tai folk tales. The findings reveal that the most found social identity as appeared in the tales related to supernatural things-the beliefs that had been passed on for many generations. The second most found identity was in the proverbs, beliefs and rituals, general beliefs, way of living, custom and tradition, and agricultural rituals. The least appeared identity was on the folk play. The findings reflected that the content of most Tai tales was social by its very nature and the tales could transmit Tai identity to the next generation and be sustained with the society for the long period to come.